

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 765 din 20.10.2021

Dosar nr.: 741/2020

Petiția nr.: 6344/13.10.2020

Petent:

Reclamat: Autoritatea Rutieră Română

Obiect: petentul reclamă discriminarea sa locul de muncă prin schimbarea din funcția de șef agenție pe criteriul convingeri politice/afiliere politică

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

Autoritatea Rutieră Română, cu sediul în municipiul București, Bulevardul Dinicu Golescu nr. 38, sector 1 și adresă de e-mail: arutiera@arr.ro

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 6641/27.10.2020 au fost citate părțile. Citarea a fost realizată fără acordarea unui termen de audieri, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, solicitându-se părților precizarea acordului privind soluționarea speței, fie în lipsă (*cu comunicarea de note scrise / puncte de vedere în scris, în vederea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 11 alin. 2 și art. 38 din Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la CNCD*), fie cu acordarea de termen pentru audiere la sediul CNCD.

5. Citațiile nr. 6641/27.10.2020 au fost transmise cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței prin poștă.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin citația înregistrată sub nr. 6641/27.10.2020, petentului i s-a solicitat să încadreze aspectele semnalate în cuprinsul petiției în elementele unei fapte de discriminare, în sensul indicării criteriului de discriminare care a stat la baza presupusei fapte de discriminare.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 7583/25.11.2020 petentul depune note scrise, precizând în același timp acordul său pentru soluționarea sesizării în lipsă, fără acordarea unui termen de audieri.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 7685/02.12.2020 partea reclamată a depus un punct de vedere (care a fost transmis petentului prin adresa înregistrată sub nr. 4423/10.06.2021), solicitând totodată acordarea unui termen de audiere.

10. În cauză s-a dispus recitarea părților.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 322/18.01.2021 au fost citate părțile pentru termenul de audiere din data de 08.02.2021, ora 11³⁰, ședința de audiere ținându-se la sediul instituției din Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-2, sector 1, București. Citațiile au fost transmise cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței prin poștă.

12. Procedură legal îndeplinită.

13. Prin adresa înregistrată sub nr. 646/28.12.2021 partea reclamată a depus un punct de vedere.

14. Prin adresa înregistrată sub nr. 969/09.02.2021 petentul a comunicat că starea de sănătate nu i permite deplasarea sa pentru participarea la ședința de audieri din data de 08.02.2021.

15. La termenul de audieri părțile au fost absente.

16. Prin adresa înregistrată sub nr. 1395/22.02.2021 (și ulterior înregistrată și sub nr. 1559/26.02.2021) petentul a depus note scrise, care au fost transmise părții reclamate prin adresa nr. 4423/10.06.2021.

17. Prin adresa înregistrată sub nr. 4423/10.06.2021 s-a comunicat părților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate anterior de către fiecare parte.

18. Prin adresa înregistrată sub nr. 5016/02.07.2021 petentul a depus concluzii scrise.

19. Prin adresa înregistrată sub nr. 4892/29.06.2021 partea reclamată a depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

20. **Prin petiția înregistrată sub nr. 6344/13.10.2020**, petentul susține că a fost discriminat de către angajator, respectiv Agenția Teritorială ARR Brașov (instituție aflată în subordinea Autorității Rutiere Române), prin Decizia nr. 1709/26.06.2020, decizie prin care i s-a comunicat faptul că, începând cu data de 01.07.2020, îi încetează numirea temporară în funcția de conducere de șef de agenție al Agenției Teritoriale ARR Brașov, fără a i se aduce la cunoștință motivul.

21. Petentul afirmă faptul că angajatorul i-a comunicat decizia în data de 16.09.2020, întrucât în perioada 06.07.2020-15.09.2020 s-a aflat în concediu medical și în concediu de odihnă; de asemenea, petentul precizează faptul că această decizie i s-a confirmat în data de 14.07.2020, în urma unei convorbiri telefonice avute cu un angajat de la sediul central al ARR, fapt pentru care a solicitat angajatorului comunicarea motivelor pentru care s-a emis Decizia nr. 1709/26.06.2020.

22. Petentul susține că, prin adresa nr. 18999/1308.2020, i s-a comunicat răspunsul referitor la motivele care au stat la baza demiterii sale din funcția deținută și înștiințarea referitoare la reluarea activității profesionale anterioare; astfel, angajatorul a motivat faptul că la baza deciziei de a-l elibera pe petent din funcția temporară de execuție au stat *„dispozițiile art. 30 din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și prevederile art. 40 din Legea nr. 53/2003 republicată, Codul Muncii”*.

23. De asemenea, petentul precizează faptul că a deținut funcția temporară de conducere de la înființarea instituției până la data de 30.06.2020, cu excepția perioadelor 2009-2012, respectiv 2013-2014.

24. Petentul susține că în perioada în care a fost angajat al Agenției Teritoriale a ARR Brașov a fost evaluat anual cu calificativul *”foarte bine”* și nu a fost niciodată sancționat.

25. Petentul precizează faptul că, în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 153/2017 exercitarea cu caracter temporar a funcției publice de conducere se realizează prin numirea temporară a unei persoane angajate/ numite, care îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției de conducere și care nu a fost sancționată disciplinar până la ocuparea prin concurs a postului; de asemenea petentul menționează faptul că este absolvent al Facultății de Mecanică, secția Autovehicole Rutiere a Universității din Brașov și că deține titlul de doctor inginer, obținut în anul 2007, considerând astfel că pregătirea sa profesională îi permite deținerea funcției temporare de conducere.

26. Prin adresa nr. 15892/15.06.2020, petentul afirmă că i s-a comunicat faptul că, începând din data de 15.06.2020, dl. este detașat pe o perioadă de 6 luni în cadrul Agenției Teritoriale ARR Brașov, în funcția de referent de specialitate gr. II (s).

27. Petentul precizează faptul că la sfârșitul lunii ianuarie 2020, ca urmare a aplicării prevederilor O.U.G. nr. 1/2020, art. III alin. (1), unui număr de trei angajați detașați la Agenția Teritorială ARR Brașov le-a încetat detașarea, cu toate că exista o criză de personal; în acest context, petentul aduce la cunoștința Consiliului faptul că în data de 15.06.2020 s-a aprobat detașarea d-lui, de la Societatea Comercială RATBV S.A. la instituția publică Autoritatea Rutieră Română, Agenția Teritorială ARR Brașov, fără a fi respectate prevederile art. III, alin. (1) din O.U.G. nr. 1/2020, în care se precizează faptul că *”ocuparea prin detașare a posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile și autoritățile publice (...) se poate realiza numai cu personal din instituții și autorități publice”*, prevedere legală care nu s-a respectat în acest caz, din punctul de vedere al petentului; astfel, petentul consideră faptul că detașarea respectivă este una ilegală, scopul acesteia fiind de a se pregăti numirea temporară a respectivei persoane în funcția de conducere de șef de agenție, gr. II (s), lucru care s-a și întâmplat începând cu data de 01.07.2020, în baza adresei nr. 17197/29.06.2020, iar prin adresa nr. 17195/29.06.2020 s-a comunicat încetarea numirii temporare a petentului, în funcția de conducere de șef de agenție.

28. Potentul consideră că eliberarea sa din funcția temporară de conducere și numirea d-lui are la bază considerente politice, acesta din urmă fiind președintele organizației municipale Brașov a Partidului Mișcarea Populară; așadar, petentul susține că a fost discriminat de către angajator deoarece nu a corespuns din punct de vedere politic, nefiind ancorat politic, aspect care este dovedit din punctul de vedere al petentului prin

faptul că „postul temporar de conducere nu a fost scos pentru a putea fi ocupat prin concurs, așa cum ar fi fost normal și legal.”

29. **Prin notele scrise înregistrate sub nr. 7583/25.11.2020** petentul susține că fapta pe care a adus-o în atenția CNCD poate fi calificată drept faptă de discriminare deoarece există o deosebire de convingeri politice între dumnealui și directorul general al Autorității Rutiere Romane, dl., deoarece acesta din urmă l-a înlocuit din funcția de șef agenție ARR Brașov numai și numai din considerente politice (“eu având mai mult convingeri de stânga, iar dânsul are convingeri politice de dreapta”), motiv pentru care l-a numit în funcția de șef agenție pe numitul, care este președinte al organizației municipale Brașov a Partidului Mișcarea Populara – PMP.

30. Petentul susține că nu există niciun motiv profesional sau de etică profesională care să fi determinat schimbarea sa din funcția de șef agenție, decât unul politic sau unul pur personal.

31. Petentul reiterează argumentele pe care le-a expus inițial în cadrul petiției sale, respectiv faptul că experiența sa de 28 de ani numai în cadrul Autorității Rutiere Romane, din care circa 25 de ani în funcția de șef agenție ARR Brașov, a devenit incomodă pentru directorul general (“*acesta preferând să aducă pe funcții de șef agenție și în alte județe numai persoane ancorate politic în PMP și PNL, persoane cu aceleași convingeri politice ca și ei, ex.: jud. MH, TL, GL, NT, DJ, AG, BR, BN, AB, SJ, VL, BH, s.a.*”)

32. În opinia petentului, majoritatea acestor persoane au fost aduse prin detașare, din alte zone de activitate, în mod deliberat, numai pentru a înlocui foștii șefi de agenție deoarece aceștia aveau alte convingeri politice decât PMP sau PNL; în plus, petentul precizează că funcțiile de șef agenție teritorială ARR nu sunt funcții politice.

33. În concluzie, petentul consideră a fost discriminat prin schimbarea din funcția de șef agenție, schimbarea făcându-se numai pe baza convingerilor politice deoarece “*dl. director general dorește să ocupe funcțiile de conducere numai cu membrii de partid care au aceleași convingeri politice cu dânsul, adică PMP*”.

34. **Prin notele scrise înregistrate sub nr. 1395/22.02.2021** petentul susține că la data de 01.10.1998 s-a înființat Autoritatea Rutiera Română prin comasarea Oficiului Rutier Central cu Inspectoratul Rutier, Oficiul Rutier Central funcționând cu structuri teritoriale județene, numite Oficii Rutiere; la Brașov, din data de 01.11.1992 până în data de 01.10.1998, petentul a ocupat funcția de Șef Oficiu Rutier județean; după data de 01.10.1998 Oficiile Rutiere Județene au fost denumite Agenții Teritoriale ARR, iar petentul a îndeplinit în continuare funcția de Șef Agenție, prin redenumirea funcției de Șef Oficiu Rutier, până la data de 15.06.2009; la data de 02.06.2009 petentul a solicitat trecerea într-o funcție de execuție, începând cu data 15.06.2009, deoarece nu a mai putut rezista presiunilor care s-au făcut asupra sa de către conducerea ARR de la acea data, care dorea să-l numească în locul său, în funcția de șef agenție ARR Brașov, pe nepotul primarului din Târgu-Mureș de la acea vreme; de la data de 23.05.2012, petentul declară că a fost numit din nou în funcția de șef agenție, până la data de 22.05.2013, când a fost trecut iar pe o funcție de execuție, deoarece a fost numit pe funcția de șef de agenție o altă persoană, tot pe considerente politice, acesta fiind membru PSD; din data de 24.02.2014, petentul afirmă că a fost numit din nou șef agenție, funcție pe care am deținut-o până la data de 30.06.2020.

35. Petentul afirmă că în perioada 01.11.1992 - 30.06.2020 a exercitat funcția de șef oficiu rutier, respectiv șef agenție ARR, circa 24 de ani, funcție pe care a obținut-o prin concurs, în anul 1992.

36. În continuare petentul reiterează modul în care a fost înștiințat de eliberarea sa din funcția temporară de conducere, precum și faptul că această decizie o consideră una discriminatorie având la bază neafilierea sa politică.

37. **Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 5016/02.07.2021** petentul reiterează modul în care a deținut funcția temporară de conducere, precum și perioadele în care a deținut-o. De asemenea, petentul reiterează faptul că se consideră discriminat de înlocuirea sa din această funcție, considerând că această decizie are la bază faptul că acesta nu are o afiliere politică, comparativ cu persona care a fost numită ulterior pe acest post, respectiv, acesta fiind membru PMP.

Sușinerile părții reclamate

38. **Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 7685/02.12.2020** partea reclamată susține că, în conformitate cu dispozițiile O.G. nr. 95/1998, Autoritatea Rutieră Română-A.R.R. a fost înființată la data de 01.10.1998, caz în care susținerea petentului conform căreia ocupă funcția de conducere de șef Agenție Teritorială A.R.R. Brașov de 28 de ani, "este lipsită de orice suport".

39. Partea reclamată precizează faptul că, din datele existente la dosarul de personal al petentului, rezultă că acesta a ocupat postul de execuție inspector de specialitate/referent de specialitate, precum și postul de conducere exercitat cu caracter temporar în cadrul Agenției Teritoriale ARR-Brașov și nu doar funcția de conducere, cum în mod eronat a afirmat în cuprinsul petiției; astfel, la solicitarea petentului înregistrată la Autoritatea Rutieră Română-ARR cu nr. 15395/02.06.2009, începând cu data de 15.06.2009 acesta a ocupat funcția de execuție - inspector de specialitate gradul IA (S), fiind emisă în acest sens decizia ARR nr. 712/12.06.2009.

40. De asemenea, partea reclamată susține că prin Decizia ARR nr. 345/22.05.2012, petentul a fost promovat temporar pentru o perioadă de 6 luni în funcția de conducere Șef Agenție Teritorială ARR Brașov, promovare prelungită succesiv până la data de 23.05.2013, dată la care petentul și-a reluat activitatea pe postul de execuție-referent de specialitate, astfel cum reiese din Decizia ARR nr. 696/10.05.2013; prin Decizia ARR nr. 140/20.02.2014 petentul a fost promovat să exercite temporar funcția de conducere, promovare care a încetat la data de 05.06.2014, astfel cum atestă Decizia ARR nr. 384/05.06.2014; prin Decizia ARR nr. 827/29.09.2014, petentul a fost din nou promovat să exercite temporar pentru o perioadă de 6 luni funcția de conducere Șef Agenție Teritorială ARR Brașov.

41. Partea reclamată susține că, având în vedere noua structură organizatorică a Autorității Rutiere Române-ARR aprobată prin OMT nr 1910/19.12.2018, începând cu data de 01.01.2019 petentul a fost reîncadrat pe funcția de execuție - referent de specialitate, dată de la care este din nou numit să exercite cu caracter temporar funcția de conducere Șef Agenție Teritorială ARR Brașov, dovadă în acest sens fiind Decizia ARR nr. 733/28.12.2018.

42. De asemenea, partea reclamată afirmă că, în contextul noii structuri organizatorice a Autorității Rutiere Române-ARR aprobată prin OMT nr. 1027/29.05.2020, începând cu data de 01.06.2020 petentul a fost reîncadrat pe funcția de execuție - referent de specialitate, dată de la care este din nou numit să exercite cu caracter temporar funcția de conducere Șef Agenție Teritorială ARR Brașov, astfel cum atestă Decizia ARR nr. 1470/29.05.2020, numire temporară care a încetat la data de 01.07.2020 prin Decizia ARR nr. 1709/26.06.2020.

43. Prin urmare, partea reclamată susține că petentul a ocupat funcția de șef agenție, prin promovare temporară pe perioade de 6 luni succesive, conform Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și numit să exercite tot cu caracter temporar funcția de conducere în cadrul Agenției Teritoriale ARR Brașov, conform Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

44. De asemenea, partea reclamată precizează că Decizia nr. 1709/26.06.2020 a fost transmisă petentului în termen de 5 zile de la emitere, fiind livrată de curierul din orașul Brașov la sediul agenției în data de 02.07.2020, petentul fiind prezent la locul de muncă în perioada primirii corespondenței, respectiv 29.06.2020 - 03.07.2020, prezență atestată și prin pontajele aferente lunilor iunie-iulie 2020 înregistrate la agenția ARR — Brașov cu nr. 5225/01.07.2020 și respectiv nr. 6318/31.07.2020; în acest context, partea reclamată consideră nefondată afirmația petentului conform căreia ar fi aflat de emiterea Deciziei nr. 1709/26.06.2020 abia când s-a întors din concediu de odihnă/medical, respectiv în luna septembrie 2020, având în vedere faptul că în data de 14.07.2020 acesta a formulat adresa înregistrată la Autoritatea Rutieră Română - A.R.R. cu nr. 18999/15.07.2020, prin care solicita clarificări privind considerentele care au stat la baza încetării numirii temporare în funcția de Șef de Agenție, respectiv: apartenența politică, activitate profesională, motive strict personale.

45. Partea reclamată afirmă că prin adresa nr. 18999/13.08.2020 a răspuns solicitării petentului, expunându-i că motivele care au stat la baza emiterii Deciziei nr. 1709/26.06.2020 sunt întemeiate pe dispozițiile art. 30 din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și art. 40 din Legea 53/2003-Codul muncii, iar nicidecum pe motivele presupuse de către acesta.

46. De asemenea, partea reclamată susține că petentul a revenit cu o nouă adresă în data de 16.09.2020, înregistrată la Autoritatea Rutieră Română - A.R.R. cu nr. 25373/17.09.2020, prin care a solicitat în esență aceleași clarificări la care a făcut referire în adresa anterioară, sens în care, prin adresa ARR nr. 25373/16.10.2020, i s-a răspuns prin reiterarea motivelor expuse și în adresa nr. 18999/13.08.2020.

47. În acest context, partea reclamată susține că Decizia nr. 1709/26.06.2020 a fost emisă în baza art. 40 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevederi care dau dreptul angajatorului de a stabili organizarea și funcționarea unității, atribuțiile corespunzătoare fiecărui salariat, respectiv să dea dispoziții cu caracter obligatoriu pentru salariați.

48. În continuare, partea reclamată susține că în virtutea drepturilor angajatorului anterior menționate, cât și cele stabilite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Autorității Rutiere Române, conducerea instituției poate dispune pentru buna organizare a

instituției, stabilirea exercitării cu caracter temporar de către salariații săi, motiv pentru care argumentele prezentate de petent sunt nefondate și neprobate.

49. Partea reclamată precizează că numirea exercitării cu caracter temporar a funcției de conducere a petentului a fost dispusă temporar, fără ca salariatul să ocupe postul de conducere prin concurs, astfel cum rezultă din cuprinsul deciziilor ARR anterior menționate; altfel spus, petentul a fost numit să exercite funcția de conducere cu caracter temporar, iar nu până la ocuparea prin concurs a postului, concurs care nici nu poate fi organizat ținând cont de restricțiile legislative de ocupare prin concurs a posturilor vacante la nivelul administrației publice centrale.

50. Partea reclamată declară că, raportat la caracterul temporar al numirii petentului în funcția de șef de agenție la Agenția ARR - Brașov, consideră că nu se poate reține că încetarea numirii cu caracter temporar în funcția de șef de agenție ar putea avea la bază presupusele criterii invocate de către petent întrucât numirea temporară nu dobândește caracter permanent prin simplul fapt al îndeplinirii, tot cu caracter temporar, a acestei funcții de către petent și în alte perioade ale derulării contractului individual de muncă.

51. În ceea ce privește afirmația petentului referitoare la detașarea lui, partea reclamată precizează că a respectat prevederile art. III alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 1/2020, în sensul că acesta a fost detașat de la o instituție de stat, respectiv Parlamentul României, astfel cu reiese din adresa înregistrată la ARR cu nr. 15362/15.06.2020 și nu de la Regia Autonomă de Transport Brașov, așa cum în mod eronat se arată în cuprinsul petiției. De asemenea, partea reclamată susține că îndeplinea condițiile de studii pentru ocuparea funcției de șef de agenție, fiind absolvent al Facultății de Inginerie Mecanică, specializarea Autovehicule Rutiere.

52. Astfel, partea reclamată consideră că simplul fapt că ar fi și președintele organizației municipale Brașov a Partidului Mișcarea Populară nu poate duce la concluzia că emiterea deciziei 1709/26.06.2020 are la bază rațiuni de ordin politic.

53. În concluzie, partea reclamată susține că, prin raportare la afirmația petentului cum că acesta "trebuia" să fie înlocuit pe motiv că nu corespunde din punct vedere politic (tot acesta afirmând că are o vechime numai în instituția publică de "28 de ani", cu calificative de Foarte bine), în mod vădit nu se poate spune că a fost vreodată discriminat pe criterii politice, de activitate profesională ori motive strict personale.

54. Astfel, partea reclamată învederează că încetarea ocupării temporare a funcției de Șef de Agenție de către petent a fost dispusă în baza prevederilor art. 30 din Legea nr. 153/2017 și prevederile art. 40 din Legea nr. 53/2003-Codul muncii cu modificările și completările ulterioare, situație în care, încetarea promovării temporare nu poate fi asimilată cu o înlăturare din funcție pe baza criteriilor de apartenență politică, ori în baza altor criterii cum în mod eronat susține petentul.

55. Partea reclamată depune înscrisuri.

56. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 646/28.01.2021 partea reclamată reiterează cele afirmate în cadrul punctului de vedere înregistrat sub nr. . 7685/02.12.2020

57. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 4892/29.06.2021 partea reclamată reiterează cele afirmate în punctul nostru de vedere nr. 7685/02.12.2020.

III. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

58. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008:**

- Capitolul VI - Administrarea probelor

art. 68: *“(1) În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

➤ **art. 2 alin. (1) și art. 2 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată**

- art. 2 alin. (1): *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

- art. 7 lit. a): *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă”;*

- art. 20 alin. (6): *“Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

- art. 26. alin. (1): *„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

➤ **Constituția României, revizuită**

- art. 1 alin. (3) - Statul român: *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”*

- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: *„Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”*

- art. 16: *“(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”*

- art. 20 - Tratatelor internaționale privind drepturile omului: *„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care*

România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

- art. 41 alin.(1) - Munca și protecția socială a muncii: „Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.”

➤ **Legea nr. 53/2003, republicată, privind Codul Muncii din 24 ianuarie 2003**

- art. 3. alin. (1): „Libertatea muncii este garantată prin Constituție. Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit.”

➤ **Hotărârea CNCD nr. 546 din 06.10.2008**

- „În fapt, Colegiul Director reține comportamentul Directorului General RAR, comportament ce constă în ordinul de a discrimina și a cărui victimă a fost petentul. Colegiul Director reține că directorul a dispus să se declanșeze o procedură de control împotriva petentului, deoarece acesta nu este membru al aceluiași partid ca și dânsul.

(...)Dovada pe care a depus-o petentul la dosarul în cauză a constat într-o înregistrare audio, din care reiese faptul că Directorul General al RAR a dispus să se declanșeze o procedură de control, prin care să se dovedească incapacitatea petentului de a conduce reprezentanța RAR din Bihor și ulterior să fie schimbat. (...)

De asemenea, reclamatul nu a făcut dovada faptului că nu a discriminat pe criteriu politic, respectiv a faptului că nu a dispus procedura de control datorită faptului că petentul nu era membru al aceluiași partid cu acesta.

Colegiul director apreciază că prin solicitarea Directorului General RAR de a se declanșa proceduri de control (vezi înregistrare audio) asupra activității petentului în cadrul RAR Bihor, din care să reiasă că petentul este incompetent să ocupe o astfel de funcție, acesta l-a discriminat pe petent, așa încât Colegiul director consideră că sunt întrunite elementele pentru constatarea unei fapte de discriminare conform dispozițiilor art 2 aii. 1 și art. 2 alin. 2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.”

➤ **Decizia nr. 1503/2011 a I.C.C.J. - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal din ședința publică de la 15 martie 2011**

- „Analizând cererea de recurs, motivele invocate, normele incidente în materie și în conformitate cu prevederile art. 3041 C. proc. civ. Înalta Curte constată că aceasta este fondată pentru considerentele următoare:

Instanța de fond a făcut o greșită aplicare a prevederilor legale raportate la situația de fapt din speță (art. 304 pct. 9 C. proc. civ.).

Instanța de fond s-a rezumat a analiza (doar) înregistrarea audio prezentată de recurent, pe care a considerat-o ca nefiind o probă certă a faptelor deși este perfect admisibilă conform art. 20 alin. (6) O.G. nr. 137/2000.

Înalta Curte consideră ca fiind suficientă înregistrarea audio prezentată de petentul G.G. din care rezultă că directorul general al R.A.R., O.C. a dispus să se declanșeze o procedură de control împotriva petentului deoarece acesta nu mai este membru al aceluiași partid ca și acesta.

Mai mult, faptul că în urma procedurii de control, petentul G.G. a fost sancționat disciplinar pentru incompetență profesională pentru că trebuia găsit orice pentru a scăpa de acesta și a-l incrimina, a fost similar și cu alți colegi ai petentului.

Acest lucru se desprinde din hotărârile judecătorești depuse de recurent privind aceleași fapte de discriminare pe criteriul convingerii politice, în fapt existând același clișeu - după

schimbarea puterii politice, mai multor membrii sau simpatizanți Partidului D. - li s-a solicitat să-și prezinte demisiile iar în caz contrar presiuni, amenințări mai mult sau mai puțin voalate, convocări la București, controale inopinate pe considerentul neapartenenței la partidul care trebuie.

Rezultă că în această situație au fost în jur de 13 șefi, reprezentanți R.A.R. - în țară, spre exemplu cei de la Călărași, Buzău, Botoșani, Bihor, Tulcea, Satu Mare, Cluj, Mureș, Vâlcea, Vrancea, Dolj, Mehedinți, Prahova, Ilfov (sentința civilă nr. 913 din 4 martie 2009, sentința civilă nr. 109 din 10 februarie 2009 pronunțate de Curtea de Apel București, secția de contencios administrativ și fiscal).

Este adevărat că aceste sentințe nu sunt irevocabile dar prezintă aceeași situație de fapt ca în speța petentului G.G. ori nu se poate prezuma că toți directorii care erau membrii Partidului D. au devenit incompetenți după ieșirea Partidului D. de la guvernare.

Oricum, intimatul-reclamant - C.O. - nu a făcut nici o dovadă în sensul că aceste fapte nu ar constitui fapte de discriminare (art. 20 alin. (6)) mai ales că sancționarea disciplinară a petentului G.G. a fost anulată de instanța de judecată - reținându-se aceleași criterii politice. (...)

Se apreciază că pârâtul G.G. a dovedit existența unor discriminări pe considerente politice.

Înalta Curte reține că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru a fi în prezența unei fapte de discriminare care are la bază criteriul convingerii politice. În acest sens se apreciază că tratamentul diferențiat duce la neexercitarea în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege și nu este justificat obiectiv de un scop legitim, metodele de atingere a acestui scop nu sunt adecvate și necesare așa cum se arată în accepțiunea art. 2 alin. (1) O.G. nr. 147/2000.

Față de cele arătate, văzând că recurentul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a făcut o analiză corectă a faptelor și a dispozițiilor legale în raport cu materialul probator, în conformitate cu art. 304 pct. 3 C. proc. civ., se va admite recursul, se va modifica sentința atacată în sensul respingerii acțiunii ca neîntemeiată.”

➤ **Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale**

- art. 14 - Interzicerea discriminării: “Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

➤ **Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale**

- art. 6 pct. 1: “Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.”

➤ **Directiva 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă**

- art. 1 - Obiectivul: „Prezenta directivă are ca obiectiv stabilirea unui cadru general de combatere a discriminării pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament.”

➤ **Cazul Danfoss, 09/88 - C.J.U.E.**

- INSTANȚA, ca răspuns la întrebările care i-au fost adresate de către Consiliul de Arbitraj Industrial, prin ordinul din 12 octombrie 1987, dispune:

Directiva 117/75/CEE a Consiliului din 10 februarie 1975 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la aplicarea principiului egalității de remunerare între bărbați și femei trebuie interpretată în sensul că: (1) în cazul în care o întreprindere aplică un sistem de salarizare total lipsit de transparentă, este de competența angajatorului să dovedească că practica sa în materie de salarizare nu este discriminatorie, dacă o lucrătoare stabilește, în raport cu un număr relativ mare al angajaților, că salariul mediu pentru femei este mai mic decât cel pentru bărbați; (2) în cazul în care reiese că aplicarea unor criterii pentru plăți suplimentare, cum ar fi mobilitatea, formarea sau vechimea în muncă a salariatului funcționează sistematic în dezavantajul salariaților: (i) angajatorul poate justifica recurgerea la criteriul mobilității dacă acesta este înțeles ca referitor la adaptabilitatea la ore variabile și la diferite locuri de muncă, arătând că această adaptabilitate este importantă pentru îndeplinirea sarcinilor specifice care sunt încredințate angajat, dar nu și dacă acel criteriu este înțeles ca acoperind calitatea muncii prestate de angajat; (ii) angajatorul poate justifica recurgerea la criteriul pregătirii arătând că această pregătire este importantă pentru îndeplinirea sarcinilor specifice care sunt încredințate salariatului; (iii) angajatorul nu trebuie să furnizeze o justificare specială pentru recurgerea la criteriul vechimii în muncă.

IV. Principiile de analiză

59. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, **pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:**

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

60. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.”

61. În practica jurisdicțională a Curții Constituționale s-a statuat în mod constant că principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice nu presupune uniformitate ci, dimpotrivă, soluții diferite pentru situații diferite. Principiul egalității impune, de aceea, un tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, în caz contrar el presupunând un drept la diferențiere (Decizia nr. 6/1996, publicată în M. Of. nr. 23/1996).

62. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin 1, textul de lege prezentând sub forma unei enumerări cu caracter determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială,

convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată”; caracterul neexhaustiv al enumerării este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese, sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

63. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

64. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis invocat de petent, care constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

65. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

66. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

67. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără

a crea o situație de diferențiere. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 5 din O.G. nr. 137/2000, justificată obiectiv poate fi diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1), atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională. Condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca tratamentul diferențiat să fie exceptat din sfera contravenționalului în cazul impunerii unei anumite cerinței în contextul profesional sunt: cerința profesională să fie reală și determinantă; obiectivul să fie legitim, iar cerința proporțională.

V. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

68. **În fapt**, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține că, petiția așa cum a fost formulată, relevă un tratament diferențiat aplicat unui angajat pe criteriu politic, prin care s-a încălcat un drept corelativ dreptului la muncă.

69. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, conform art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională.

70. În continuare Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, prin raportare la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, se constată incidența art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. a), având în vedere argumentele prezentate în continuare.

71. Raportat la obiectul petiției, Colegiul director reține că petentul este angajat cu vechime de aproximativ 28 de ani în cadrul Agenției Teritoriale ARR Brașov, fiind încadrat pe postul de execuție inspector de specialitate/referent de specialitate; de-a lungul timpului petentul a fost numit de mai multe ori să exercite cu caracter temporar funcția de conducere de șef agenție în cadrul Agenției Teritoriale ARR Brașov, inclusiv prin Decizia nr. 1470 din data de 29.05.2020, decizie care a încetat după 30 de zile, prin Decizia nr. 1709 din data de 26.06.2020. Colegiul director observă că, începând cu data la care operează decizia de încetare a numirii temporare a petentului, mai exact data de 01.07.2020, este numit în aceeași funcție de conducere numitul angajat al Agenției Teritoriale ARR Brașov din data de 15.06.2020, prin detașare pe o perioadă de 6 luni.

72. Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei, Colegiul director reține că numirile petentului pe funcția de conducere de șef agenție prin decizii ale directorului general a ARR nu au prevăzut de fiecare dată perioada pentru care exercită funcția de agenție și nici nu au fost reînnoite o dată la 6 luni, astfel cum indică partea reclamată în punctul său de vedere. Astfel, petentul a exercitat funcția de conducere de șef agenție timp de 12 luni în perioada 23.05.2012 – 23.05.2013 (*Decizia de numire temporară nr.*

345/22.05.2012, Decizia de numire temporară nr. 1818/23.11.2012 și Decizia de încetare a numirii temporare nr. 696/10.05.2012), timp de o lună și cinsprezeci zile în perioada 20.04.2014 – 05.06.2014 (Decizia de numire temporară nr. 140/20.02.2014 și Decizia de încetare a numirii temporare nr. 384/05.06.2014) și timp de 5 ani și șapte luni în perioada 01.10.2014 – 01.01.2019 – 01.06.2020 (Decizia de numire temporară nr. 827/29.09.2014, Decizia de numire temporară nr. 733/28.12.2018, Decizia de numire temporară nr. 1470/29.05.2020 și Decizia de încetare a numirii temporare nr. 1709/26.06.2020), timpul între ultima decizie de numire și decizia de încetare a numirii fiind de treizeci de zile (în perioada 01.06.2020 – 01.07.2020). Astfel, Colegiul director consideră ca neîntemeiate apărările părții reclamate conform cărora petentul ar fi ocupat funcția de șef agenție, *“prin promovare temporară pe perioade de 6 luni succesive, conform Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”*.

73. În continuare Colegiul director reține susținerile petentului potrivit cărora eliberarea sa din funcția temporară de conducere și numirea lui are la bază considerente politice (considerând că dumnealui nu corespundea din punct de vedere politic din cauza convingerilor de stânga și că astfel directorul general, având convingeri politice de dreapta, l-a numit în funcția de șef al Agenției Teritoriale ARR Brașov pe președintele organizației municipale Brașov a Partidului Mișcarea Populară – PMP), constatând că partea reclamată a prezentat ca și motiv al încetării numirii temporare pe funcția de conducere¹ a petentului doar dispozițiile art. 30² din Legea 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și prevederile art. 40³ din Legea nr. 53/2003 republicată, Codul muncii, mai exact prerogativa angajatorului de a dispune, pentru buna organizare a instituției, stabilirea exercitării cu caracter temporar de către salariații săi.

74. De asemenea, Colegiul director reține susținerile petentului potrivit cărora „postul temporar de conducere nu a fost scos pentru a putea fi ocupat prin concurs, așa cum ar fi fost normal și legal.”, apreciind că angajatorii, în special în sistemul public, trebuie să procedeze la scoaterea la concurs a funcțiilor de conducere care pot fi ocupate pe perioadă nedeterminată, iar în cazul funcțiilor de conducere pentru care se decide ca managementul structurii să aibă o durată determinată de 4 sau 5 ani (cum este în cazul directorilor de școli) să stabilească criteriile de selecție/numire.

¹ Conform Adresei înregistrată sub nr. A.R.R./18999/13.08.2020.

² **Art. 30** - Exercițarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere

(1) Exercițarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere se realizează prin numirea temporară a unei persoane angajate/numite care îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției de conducere și care nu a fost sancționată disciplinar, până la ocuparea prin concurs a postului, dacă în statute sau în legi speciale nu se prevede altfel.(2) În perioada în care persoana angajată/numită exercită cu caracter temporar o funcție de conducere, aceasta beneficiază de drepturile salariale aferente funcției de conducere respective.

³ Art. 40 alin. (1) - Angajatorul are, în principal, următoarele drepturi:

- a) sa stabileasca organizarea si functionarea unitatii;
- b) sa stabileasca atributiile corespunzatoare fiecarui salariat, in conditiile legii;
- c) sa dea dispozitii cu caracter obligatoriu pentru salariat, sub rezerva legalitatii lor;
- d) sa exercite controlul asupra modului de indeplinire a sarcinilor de serviciu;
- e) sa constate savarsirea abaterilor disciplinare si sa aplice sanctiunile corespunzatoare, potrivit legii, contractului colectiv de munca aplicabil si regulamentului intern;
- f) sa stabileasca obiectivele de performanta individuala, precum si criteriile de evaluare a realizarii acestora.

75. Pentru creionarea tabloului în care se încadrează speța de față, în scopul unei mai bune înțelegeri a deciziei luate, Colegiul director reține următoarele aspecte preliminare:

- în societatea românească este cunoscut faptul că schimbarea situației politice la guvernarea statului generează brusc schimbări în funcții precum funcția de inspector școlari generali, funcția de director de școli, funcția de șef la inspectoratele de poliție județene, funcția de director R.A.R., etc; având în vedere că această „tradiție” deloc ortodoxă se moștenește de la un partid politic la altul odată ajunse la guvernământ, este mai puțin relevantă o discuție legată despre partidele politice care “cad în păcatul” desemnărilor temporare;
- printre funcțiile “targhetate” pentru numiri politice sunt și funcții care, ca și regim juridic al modului de ocupare, ar trebui scoase la concurs, dar în schimb sunt menținute zeci de ani pe numiri temporare, aceste numiri și revocări fiind temporare tocmai din acest motiv, ca politicul „să decidă”;
- fiecare partid ajuns „la putere” schimbă niște conducători de instituții și autorități publice care ar trebui să fie experți în domeniu și care ar trebui să asigure continuitate și stabilitate în sistem; astfel, împreună cu instabilitatea politică prezentă în România, în ultimii ani apare și instabilitatea administrativă din cauza acestor “desemnări” temporare pe funcții care n-ar trebui să intre în spectrul de “numiri politice” (nefiind vorba despre numiri temporare în funcții de demnitar).

76. Pornind de la starea de fapt descrisă mai sus, mai exact de la faptul că numirile temporare și revocările acestor numiri temporare nu au criterii transparente, predictibile și clare, nefiind prevăzute de acte legislative sau administrative, Colegiul director, raportându-se inclusiv la jurisprudența Curții Europene de Justiție (*care a stabilit că lipsa de transparență în materie salarială în ceea ce privește criteriile care conduc la o diferențieri nejustificate între două grupuri de salariați pot crea o prezumție de discriminare*) și la jurisprudența CNCD, reține că în relațiile de muncă (indiferent dacă este vorba de funcționari publici sau funcționari contractuali, indiferent dacă este vorba despre sistemul privat sau despre sistemul public - iar în sistemul public cu atât mai mult!) lipsa criteriilor transparente de selecție, de numire, de avansare, de revocare din funcție, de premiere, de sancționare creează prezumția de discriminare. Această prezumție de discriminare trebuie răsturnată de către partea reclamată față de care se formulează acuzația de posibilă discriminare.

77. În continuare Colegiul director reține că simpla analiză a prevederilor art. 20 alin. (6) din O.G. nr. 137/2000 republicată conduce la constatarea faptului că textul respectiv prezintă două situații ce sunt în strânsă legătură și anume: a) prezumția simplă de discriminare, care rezultă din depunerea la C.N.C.D. a unei petiții și a unui probatoriu minim; b) obligația de răsturnare a sarcinii probei, care incumbă părții reclamate și constă în dovedirea prin orice mijloc de probă a faptului că aspectele menționate în petiția depusă la C.N.C.D. nu reprezintă fapte de discriminare sau că aceste fapte de discriminare au o justificare obiectivă. Astfel, în privința standardelor de probă, trebuie să avem în vedere că, potrivit practicii constante a instanțelor europene, în majoritatea cazurilor de discriminare prezentate nu există probe clare care să poată fi produse de persoana vătămată și care să poată fi prezentate ca atare în fața judecătorului, cu privire

la existența unei discriminări. În locul unei probe clare există însă diverse alte aspecte ce pot fi probate și care reflectă abordarea diferită a părților litigante. Ca rezultat al acestei “absențe” a unui probatoriu direct, în mod constant instanțele europene aplică un test în două etape, pentru a fi dovedită existența unei discriminări, acest test fiind necesar în majoritatea litigiilor privind discriminarea la locul de muncă. Acest “test în două etape” constă în obligația persoanei ce formulează o pretenție de a dovedi existența unei situații de fapt care, în sine, conduce către ideea existenței unei discriminări. Dacă reușește să producă astfel de dovezi, atunci sarcina probei se mută la partea reclamată, care este ținută să dovedească inexistența unei discriminări. În acest stadiu așadar trebuie analizate dovezile prezentate de persoanele titulare ale sesizării și trebuie concluzionat dacă situația de fapt dovedită ar putea conduce către concluzia existenței unei discriminări. În această privință, s-a reținut în mod constant că astfel de indicii cu privire la existența unei discriminări pot rezulta din chiar depunerea de către partea adversă a unui răspuns evaziv sau echivoc în legătură cu alegațiile ce i-au fost prezentate, ori, chiar mai concludent, din lipsa oricăror probe din partea părții reclamate cu privire la situația de fapt invocată.

78. Colegiul director apreciază că, în prezenta cauză dedusă judecătii, petentul a creat prezumția tratamentului diferențiat pe criteriu politic, existând indicii precum că această persoană a fost tratată diferit prin asociere cu persoane având o anumită apartenență politică⁴ (neavând relevanță faptul că nu este membru de partid, pentru că a fost tratat ca și cum ar fi un membru al unui anumit partid, de stânga sau de dreapta, fiind vorba astfel despre discriminare prin asociere), iar partea reclamată nu a răsturnat sarcina probei în privința acuzațiilor ce i-au fost aduse, neprezentând o justificare obiectivă pentru scopul legitim dorit a fi atins (mai exact buna organizare a instituției) prin încetarea numirii temporare a petentului de pe funcția de șef al Agenției Teritoriale ARR Brașov și numirea lui. Astfel se naște întrebarea: *Oare după îndeplinirea atribuțiilor de conducere timp de 5 ani și 8 luni, fără a i se aduce la cunoștință neкомпetența profesională, petentul a devenit brusc incompatibil sau nepotrivit cu/pentru funcția de șef de agenție astfel încât buna desfășurare a activității instituției să poată fi realizată numai prin numirea temporară la conducerea Agenției Teritoriale ARR Brașov a unei persoane fără vechime în specialitate și angajată fără concurs, care nu a avut la dispoziție timpul necesar să-și dovedească competențele?* Ca urmare, în lipsa prezentării oricărui criterii obiective privind numirea temporară a lui, Colegiul director consideră că partea reclamată nu a dovedit faptul că desemnarea în funcția de șef al Agenției Teritoriale ARR Brașov, la aproximativ 30 de zile de la transferul în cadrul instituției, a unei persoane provenind din cadrul unui birou parlamentar, nu a avut la bază rațiuni politice. Ca urmare, Colegiul director apreciază astfel ca nefondate apărările părții reclamate potrivit cărora “simplul fapt că ar fi și președintele organizației municipale Brașov a Partidului Mișcarea Populară nu poate duce la concluzia că emiterea deciziei 1709/26.06.2020 are la bază rațiuni de ordin politic”.

⁴ A se vedea jurisprudența CNCD în care s-a stabilit că apartenența politică a stat la baza tratamentului diferențiat și a sancționat fapta de discriminare rezultată din concedierea petentului (Hotărârea nr. 546 din 06.10.2008, menținută de ICCJ)

79. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul Director constată întrunirea cumulativă a elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare și implicit existența unei situații de diferențiere din perspectiva principiului egalității și al nediscriminării.

80. În temeiul art. 26 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director decide aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 5.000 lei Autorității Rutiere Române – A.R.R., având în vedere următoarele:

- discriminarea a încălcat un drept corelativ dreptului la muncă;
- discriminarea provine de la autorități publice, care au obligația respectării drepturilor omului;
- directivele Uniunii Europene solicită statelor membre aplicarea unor sancțiuni descurajante în domeniul discriminării.

81. Opinie separată cu privire la constatare, exprimată Maria Moța - membru în Colegiul director

1. Petentul nu poate argumenta revocarea sa din funcție pe criteriu politic pentru următoarele considerente:

- Petentul deținea funcția de șef agenție de mult timp și nu a ocupat această poziție pe considerente politice (în perioada 01.11.1992 - 30.06.2020 petentul a exercitat funcția de șef oficiu rutier, respectiv șef agenție ARR, circa 24 de ani, funcție pe care a obținut-o prin concurs, în anul 1992);

- Invocarea criteriului politic nu s-a făcut cu referire la petent, acesta nedeținând o funcție politică, ci printr-o asociere cu fiica acestuia, care este consilier PSD;

- Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 625/1998 cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea și funcționarea Autorității Rutiere Române - ARR. Autoritatea Rutieră Română - A.R.R. este instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Transporturilor respectiv organismul tehnic specializat al Ministerului Transporturilor, desemnat să asigure, în principal, inspecția și controlul în trafic, al stării tehnice a autovehiculelor rutiere și remorcilor, precum și al îndeplinirii condițiilor de operare a transporturilor rutiere, inspecția și controlul respectării reglementărilor interne și internaționale privind condițiile de siguranță a transporturilor rutiere și de protecție a mediului, licențierea operatorilor de transport rutier, punerea în aplicare a normelor tehnice și a reglementărilor specifice transporturilor rutiere, pe baza împuternicirii date de Ministerul Transporturilor;

- Fiind o instituție publică, se face aplicarea art.30 din legea nr.153/2017 care prevede:

„ Exercițarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere (1) Exercițarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere se realizează prin numirea temporară a unei persoane angajate/numite care îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției de conducere și care nu a fost sancționată disciplinar, până la ocuparea prin concurs a postului, dacă în statute sau în legi speciale nu se prevede altfel.

(2) În perioada în care persoana angajată/numită exercită cu caracter temporar o funcție de conducere, aceasta beneficiază de drepturile salariale aferente funcției de conducere respective.,,,

- Art. 34 alin.(2) Drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice care îndeplinesc unele activități cu caracter temporar, în țară și în străinătate, inclusiv cu ocazia delegării sau detașării, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, dacă prin prezenta lege sau alte acte normative în vigoare nu se reglementează altfel.

- Decizia nr. 1709/26.06.2020 a fost emisă în baza art. 40 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevederi care dau dreptul angajatorului de a stabili organizarea și funcționarea unității, atribuțiile corespunzătoare fiecărui salariat, respectiv să dea dispoziții cu caracter obligatoriu pentru salariați:

„ 1) Angajatorul are, în principal, următoarele drepturi:

- a) să stabilească organizarea și funcționarea unității;
- b) să stabilească atribuțiile corespunzătoare fiecărui salariat, în condițiile legii;
- c) să dea dispoziții cu caracter obligatoriu pentru salariat, sub rezerva legalității lor;
- d) să exercite controlul asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de serviciu;
- e) să constate săvârșirea abaterilor disciplinare și să aplice sancțiunile corespunzătoare, potrivit legii, contractului colectiv de muncă aplicabil și regulamentului intern;
- f) să stabilească obiectivele de performanță individuală, precum și criteriile de evaluare a realizării acestora.

- Conform Regulamentului de Organizare și Funcționare al Autorității Rutiere Române, conducerea instituției poate dispune pentru buna organizare a instituției, stabilirea exercitării cu caracter temporar de către salariații săi;

- Nu se poate reține faptul că încetarea numirii petentului în funcția de șef de agenție ar putea avea la bază criteriul politic, întrucât exercitarea funcției de conducere în cazul petentului a avut caracter temporar, aceasta putând înceta oricând, prin decizia directorului general al Autorității Rutieră Română - A.R.R., lucru care s-a și întâmplat; astfel, numirea temporară nu dobândește caracter permanent prin îndeplinirea acestei funcții de către petent în mod temporar și în alte perioade și, ca urmare, nu ne regăsim în situația ocupării prin concurs a unui post de conducere vacant, asupra căreia s-ar impune o analiză diferită.

2. În concluzie, nu există vreun argument care să dovedească faptul că schimbarea petentului din funcția de șef de agenție a fost dispusă pe criteriul convingeri politice/afiliere politică.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu opt voturi „pentru” și unul „împotriva” ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie fapte de discriminare, conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

2. Aplică părții reclamate, Autorității Rutiere Române – A.R..R., o amendă contravențională în valoare de 5.000 lei, în conformitate cu art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000;
3. O copie a prezentei hotărâri se va transmite părților.
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica și Administrației Finanțelor Publice Sector 1 București pentru încasarea amenzii.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice Sector 1 București.

Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 20.10.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru (online), LAZĂR Maria – Membru (online), MOȚA Maria – Membru (online), OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru (online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Redactată și motivată C.O./S.M.D.; M.M./M.M. pct. 81

Data redactării: 25.05.2022

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu